

Sygnatura akt II S 11/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2018 roku.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Wiesław Pędziwiatr (sprawozdawca)

SSA Cezariusz Baćkowski

SSA Bogusław Tocicki

po rozpoznaniu skargi **R. S. (1)**

z 13 lutego 2018 roku, na przewlekłość postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygnaturze akt VI Ko 851/16 (VI K 135/16),

na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2004 roku Nr 179, poz. 1843; z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 430 § 1 k.p.k., art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy

postanawia

I. zwolnić R. S. (1) z obowiązku uiszczenia opłaty od wniesionej skargi;

II. pozostawić bez rozpoznania skargę R. S. (1) na przewlekłość postępowania przed Sadem Rejonowym w Świdnicy w sprawie IV Ko 851/16

UZASADNIENIE

R. S. (2) wniósł skargę na przewlekłość postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w Świdnicy w sprawie VI Ko 851/16 w przedmiocie wyłączenia sędziego z rozpoznawania sprawy VI K 135/16, domagając się

- zlecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności,
- zasądzenia na jego rzecz 20.000 zł,
- zobowiązania do ukarania dyscyplinarnego pracownika winnego niezałatwienia sprawy w terminie oraz
- zasądzenia kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny ustalił następujące okoliczności faktyczne w sprawie wniesionej przez R. S. (1).

Przed Sądem Rejonowym w Świdnicy toczyła się sprawa VI K 135/16 przeciwko R. S. (2), jako oskarżonemu o czyn z art. 190a § 1 k.k. W czasie prowadzenia tej sprawy:

1. 9 sierpnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt. VI K 135/16 oskarżony R. S. (2) złożył wniosek o wyłączenie sędziego referenta od rozpoznania sprawy (sygn. akt VI K 135/16) (k. 1),
2. postanowieniem z 18 sierpnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie o sygn. akt VI Ko 851/16 nie uwzględnił wniosku oskarżonego R. S. (1) o wyłączenie sędziego Małgorzaty Świdorskiej, (k. 4),
3. 15 września 2016 r. na powyższe postanowienie zażalenie złożył oskarżony (k. 10),

4. Sąd Rejonowy w Świdnicy zarządzeniem z 23 września 2016 roku odmówił R. S. (2) przyjęcia środka odwoławczego od postanowienia w przedmiocie wyłączenia sędziego referenta, bowiem nie przysługuje na takie orzeczenie środek odwoławczy (k. 16),
5. 25 października 2016 roku oskarżony wniósł zażalenie na zarządzenie Sądu Rejonowego w Świdnicy z 23 września 2016 roku,
6. postanowieniem z 26 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Świdnicy zarządził odmówić przyjęcia zażalenia oskarżonego R. S. (1) od zarządzenia z 23 września 2016 roku w przedmiocie odmowy przyjęcia środka odwoławczego od postanowienia dotyczącego wyłączenia sędziego referenta jako wniesionego po terminie (k. 24),
7. wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z 9 lutego 2018 roku w sprawie o sygn. akt VI 135/16 R. S. (2) został uznany za winnego popełnienia czynów z art. 190a § 1 k.k. i skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby wynoszący 3 lata,
8. 14 lutego 2018 roku R. S. (2) wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem - w myśl art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1259 z późn. zm.; dalej jako: "ustawa o skardze na przewlekłość"), skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zajmuje się stanowisko, że przez "tok postępowania w sprawie" w znaczeniu przyjętym w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 ustawy należy rozumieć "postępowanie co do istoty sprawy" ("rozpoznanie sprawy co do istoty"; art. 12 ust. 3 i art. 16 ustawy), a nie postępowanie zażaleniowe jako incydentalne (uboczne) postępowanie, którego bieg nie powoduje "przejścia" rozpoznania istoty sprawy do sądu wyższej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2017 r., sygn. akt III SPP 2/17, Lex nr 2255326, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012 r., KSP 15/12, LEX nr 1228647 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 listopada 2014 r., III SPP 227/14, OSNP 2017 Nr 1, poz. 13, z dnia 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15, LEX nr 2051078 i z dnia 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16, niepublikowane).

Wskazać również należy, że przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość jest badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu, iż doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu przez przewlekłe prowadzenie postępowania zmierzającego do rozpoznania istoty sprawy. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29 stycznia 2018 r. sygn. akt I S 402/17). Pojęcie "sprawa", o którym mowa w art. 1 ustawy (z dnia 17 czerwca 2004 roku o przewlekłości postępowania - dop. KZS) obejmuje jedynie sprawę co do istoty, a nie wszelkie sprawy, które występują w toku danego postępowania. Oznacza to, że sprawą w znaczeniu przedmiotowej ustawy jest postępowanie przygotowawcze, międzyinstancyjne, rozpoznawcze, odwoławcze, wykonawcze, zabezpieczające i egzekucyjne, a także postępowanie w sprawie o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, aresztowanie i zatrzymanie, postępowanie ułaskawieniowe i w sprawie wydania wyroku łącznego. Chodzi o postępowanie rozumiane jako całość, to jest takie, w którym ma zapaść orzeczenie o prawach osoby, która wszczyna postępowanie (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 11 grudnia 2007 roku II S 16/07, KZS 12/07 poz. 66). Jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy; Przepisy o skardze na przewlekłość nie przewidują odrębnej skargi na przewlekłość postępowania incydentalnego. Oznacza to, że nie jest dopuszczalna skarga na przewlekłość postępowania w przedmiocie wyłączenia sędziego, które jest postępowaniem incydentalnym w stosunku do postępowania co do istoty, w tej sprawie postępowania (...) rozpoznawczego pierwszoinstancyjnego. (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 lutego 2018 roku, WSP 2/17, LEX nr 2439963). Kwestia ta podobnie jest wykładana przez sądownictwo

instytucji europejskich. Skarga nie przysługuje więc wyłącznie na przewlekłość postępowania incydentalnego (np. w przedmiocie wyłączenia komornika lub sędziego (tak ETPCz: S. i B. v. Francji, skarga nr (...))

W niniejszej sprawie przedmiotem badania przez pryzmat przewlekłości postępowania był ten zakres tego postępowania w sprawie VI K 135/16, który został zakreślony w skardze R. S. (1). Był to wniosek oskarżonego R. S. (1) z 9 sierpnia 2016 roku o wyłączenie sędziego i podejmowane następnie w związku z tym wnioskiem rozstrzygnięcia. Tak definiując ramy analizy przesłanek przepisów o skardze na przewlekłość postępowania należy stwierdzić, że postępowanie o wyłączenie sędziego i zapadłe wówczas orzeczenia stanowią **postępowanie incydentalne (uboczne)** w stosunku do prowadzonego względem oskarżonego postępowania karnego w sprawie o sygn. akt VI K 135/16. Istotą tego postępowania było ustalenie o popełnieniu bądź nie przez oskarżonego R. S. (1) zarzucanego mu czynu. W wyniku tego postępowania, w dniu 9 lutego 2018 roku przed Sądem Rejonowym w Świdnicy zapadł wyrok, w którym R. S. (2) został uznany za winnego popełnienia czynów z art. 190a § 1 k.k. i skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby wynoszący 3 lata.

Jeszcze raz powtórzyć należy, że nie może być przedmiotem badania przez pryzmat przesłanek nakazujących stwierdzenie przewlekłości postępowania, postępowanie incydentalne, a takim było postępowanie o wyłączenie sędziego, toczące się w czasie rozpoznawania istoty procesu tj. ustalenia winy lub niewinności oskarżonego

Mając na uwadze powyższe skargę R. S. (1) należało pozostawić bez rozpoznania.

Cezariusz Baćkowski Wiesław Pędziwiatr Bogusław Tocicki